

MŰSZAKI LEÍRÁS

Országház díszvilágítása

Bevezetés

Az Országház épületének díszvilágítását döntően a dunai panorámában betöltött kiemelkedő szerepének megfelelő szinten kell megépíteni, hogy este is egyensúlyt tudjon tartani a Budavári palota és Mátyás templom – Halászbástya nagyszerű látványával, de az is fontos szempont, hogy a Kossuth térre érkező vendégeket kellemes esti kép fogadja.

Olyan terveket, kivitelezési dokumentációt kell készíteni a szerződés alapján, melyeknek megfelelően a lehető legkevesebb eszköz, elem kerül elhelyezésre az Országház falain. Ezzel összefüggésben kerüljön megvizsgálásra a távolról (földről, közlekedő folyosókról) történő megvilágítás lehetősége.

Jelenlegi állapot

Az Országház épületének díszvilágítása soha nem épült ki teljesen. Jelenleg sem lehetne körben megépíteni, mivel az északi homlokzaton rekonstrukciós munkák folynak. A dunai homlokzat elől viszont lekerült az állványzat, ami lehetőséget teremt a dunai panorámában leginkább megjelenő látvány kiteljesítésére.

Most lényegében csak a kupola van megvilágítva, és a világítás minősége is vitatható. A Duna felőli oldala elfogadható (**1. kép**)², itt néhány lámpatest cseréjével kifogástalan látvány érhető el. A tér felőli kupolarész világítását viszont jelentősen ki kell egészíteni, itt ugyanis a kupola felső traktusa sötét (**2. kép**). Ezt a hiányt a tetőzetten távolabb és magasabban elhelyezett fényvetőkkel lehet korrigálni. A Kossuth téri oldalon nincs díszvilágítás, itt csupán a közvilágítás szórt fénye deríti a bejárat traktust. A **3. képről** még inkább kitűnik, mennyire sötét a kupola innenső felső oldala.

Egy tíz évvel ezelőtti tanulmány foglalkozott az Országház díszvilágításával, és bár a tanulmányt követően nem készült terv, mégis amikor a dunai oldal homlokzati rekonstrukciói megvalósultak, az elképzelt lámpahelyek többségéhez a vezetékvezetés csövezés beépítésre került, azonban a Margit-híd felőli szélső épületrésznél (9. számú), továbbá a központi traktusnál (13. számú) ez nem történt meg.

A díszvilágítás megépítéséhez az energiaellátás bővítéséről is gondoskodni kell. A mostani kábelhálózat a kupolán és a központi épületrészen (13. számú, vagy alternatívaként Kossuth tér felőli bejárat traktus) kívül egyéb teljesítményfelvételre nem alkalmas. A rendelkezésre álló villamos kapacitás kb. 40 kW, amiből a kupolához jelenleg 20 kW-ot, közvilágítási célra 5 kW-ot használunk fel, ezzel szemben, ha csak a Duna parti oldal díszvilágítását tekintjük, kb. 130 kW az igény.

A jelenlegi rendelkezésre álló villamos kapacitásból a kupola és a középső traktus világítása oldható meg (**7. kép**). Kis hálózati kiegészítéssel a két nagy csarnok világítása is elkészülhetne (**8. kép**), de a látvány vitatható lenne, igaz, ha a csarnokok funkcionális világítását bekapcsoljuk, hasonló jellegű képet látunk ma is.

---

² Lásd: csatolt képek

A 11. és 15. homlokzatokhoz komolyabb hálózatfejlesztés szükséges. Ezzel a látvány a **9. kép** szerint nézne ki. A teljes dunai rész megvilágításával alakulhat ki a **4. képen** mutatott nagybani elképzelt látvány.

Dunai homlokzat

A díszvilágításnak elsősorban a dunai homlokzatot és a tetőzetet kell kezelnie, itt már – a további rekonstrukciókra is tekintettel – a hosszabb távú végleges állapot építhető meg. A tetőzeti elemek közül a már említett kupolavilágítás kiegészítése mellett az üléstermek magasított tornyos tetőzeteit körben, míg a sarkok kiemelt tetőzeteit csak a Duna felől kell láttatni. Ez utóbbit a szimmetria kedvéért tartjuk jónak, hiszen az északi végi tetőzet munkaterületre esik. A két kőtornyot minden oldalról meg kell világítani.

A díszvilágítás eredménye egy többszörösen vegyes világítási kép legyen, amit az adottságok diktáltak. Világítástechnikai szempontból a kupola és a kőtornyok csúcsa, továbbá a kisebb tetőzeti tornyok szempontjából a fényárvilágításos kiemelés előnyös, míg a többi tetőzeti és homlokzati traktust helyi fényekkel, többnyire sűrű világítással célszerű láttatni. A boltíves csarnoknál a belső egyenletes háttérvilágítás rajzolhatná meg az oszlopsorok sziluettjeit.

A világítás olyan lámpatestekből álljon, melyekkel a nappali építészeti sokszínűséget még inkább meg lehet mutatni.

A világítás sárga és fehér színekből épülhet fel. A sárga szín az épület alsó traktusait, továbbá az oszlopcsarnokokat világítaná meg, míg a homlokzatok többi részét és a tetőzetet a fehér szín láttatná, így a világítási metódus váltakozásán kívül a színekkel is hangsúlyt lehetne teremteni (4.kép). A világítás természetesen egyszínű is lehet, sárga (**5. kép**), de fehér (**6. kép**) is.

A 4. képen elképzelt berendezés a különböző jellegű fényforrások célszerű felhasználásán alapul. A vonalas jellegű, vagy a kisebb effekteket adó lámpatestek led-esek, ezek tehát fehér színnel világítanak. Ugyancsak fehér színű világítást produkálnak a fémhalogénlámpás fényvetők, melyek nagyobb vagy távolabbi felületeket emelnek ki. A melegsárga nátriumlámpás lámpatestekkel a bensőségesebb hangulat teremthető meg. Mivel ezek az utóbbi lámpák a legjobb fényhasznosításúak, igaz a színben hozzájuk hasonló xenon töltésű izzólámpás vonalas jellegű lámpatestek együttes alkalmazásával a berendezés összteljesítménye jelentősen megnőne.

Az 5. képen látható teljes sárga színű világítást ma már - gazdaságossági szempontból - nem lenne célszerű megépíteni, a 6. kép fehér színű világítása viszont fényforrás cserével megoldható.

A 130 kW beépített teljesítményhez a Károlyi szobornál levő transzformátortól (csatlakozási pont) a 12. épületrész előtti díszvilágítási elosztóig új kábelt kell lefektetni, amely a koncepcióterv szerint szükséges összes teljesítményt képes felvenni. Az elosztót át kell építeni, ki kell bővíteni, és innen a homlokzatokhoz új kábelezést kell kiépíteni. Olyan kapcsolószekrényt kell tervezni, amely bővíthető modulrendszerű, és lehetővé teszi még további, legalább három modul elhelyezését.

A kivitelezési munka - a világításhoz hasonlóan - sokszínű. A földkábel fektetések és járőfelületekbe süllyesztett lámpatestek beépítése mellett, melyek burkolatbontásokkal és helyreállításokkal is járnak, esetenként kosaras kocsiról is lehet dolgozni, de a munka jelentős részét – a homlokzatokon a vezetékvezetést, a tartószerkezetek, a lámpatestek felszerelését - alpinista módszerekkel lehet csak elvégezni. Számos esetben pedig kőburkolatot készítenek segítségére is szükség lesz.